

Gazeta are de 2 ori: Joi și Duminecă, Săptămâna, cându concadă ajutătoare. — Prețulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/2 anu 5 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s'au 2 1/2 galbini mon. sunătoare.

Anulu XXXIX.

Se prenumera la postelo c. și r., și pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 48.

Brasiovu 6 Iuliu 24 Iuniu

1876.

„Multiamimu tie Dómne ca noi nu suntemu cá acestia.“

„Era cu articlu religiosu in diariu politicu?“ Camu asia, uneori, cá piperiulu in bucate. Ce suntemu noi de vina déca toti din tóte partile punu religiunea in servitiulu politice, pe archierei și preuti ei mana in anticamerele ministriloru, la predice in baserica punu spioni, și apoi de cate-ori romanii tienu sínóde și congrese basericesci, miceloru certe domestice le infla cu tiefi de socu și le presenta chiaru și in unele diaria romanesci cá pe nisce balauri pe cari ambla calare siolomonarii portandu ploi și venturi, grandina și seceta, dupa cum le comanda successoriulu lui Joie. Ce mai bucuria pentru calugarii apuseni, pentru popii și humanisimii „bogoslivi“ protestanti de pe la collegiuri, ca potu arata cu degetulu, cá spartanii pe helotii loru beti de vinu, s'au cá fariseii jidoviloru pe publicanii din Rom'a dicundu: „Multiamimu tie Dómne ca noi nu suntemu cá valachii acestia și cá popii loru cei betivi, ca-ci pre catu amu și scapatá ici colea cá ei, noi scimu se ne ascundemu peccatele nóstre cu cea mai mare prudentia, nu cá hebecii acestia. Noi inca publicamu cate ceva in diaria despre adunările nóstre eclesiastice, sciti voi, numai pentru ochii ómeniloru, déra mai antaiu supunemu publicatiunile la censur'a nóstra domestica, unde le castramu, le chitimu și netedimu asia, in catu numai noi se le intielegemu, éra pentru altii zugravimu cai pe parati.“

Asia a mersu in adevera pana acilea; estimpu inse nu scimu ce le a casinatu compatrițiloru nostri reformati calviniani din marele principatu alu Transilvaniei, ca s'au abatutu cá nici-odata dela vechi'a regula. Tieneti minte, ca dd. Koos Ferencz și fratele romaniloru din Brasiovu și districtu Réthi Lajos voru afla si astadata cá la alte ocațiuni, ca -i voru fi sedusu și infectatu unele diaria valachicesci (el oláhositották), „cá se scuipe in susu, se le cadia totu loru in facia, se se iè și ei de peptu in piati'a publica.“

Adeca écca ce s'a intemplatu. Onorabili nostri compatrioti de confessiunea reformatá, mai toti de nationalitate maghiari, au avutu in lun'a trecuta sínodu mare in Aiudu, se intielege amestecatu, adeca compusu din popi și din mireni, cá totu-deauna decandu existe acésta confessiune religiósá. Dintre membrii sínodului cari suntu pare-mi-se preste 300, au participatu numai 107 insi, in fruntea loru cu superintendentele (episcopulu) Nagy Péter, omu de renume bunu, și cu mai multi magnati, ca-ci majoritatea boieriloru fruntasi din Transilvani'a se tiene de confessiunea acésta. Dupa mórtea comiteiului Dominicu Teleki intemplata mai deunadi, presiedenti'a sínodului trecu la vigorosulu baronu Gavriilu Kemény. Siedintiele s'au inceputu la 2 Iuniu și au duratu 7 zile. In acestu tempu s'au luat mai multe cestiuni in discussiune, dintre care unele de mare importantia, s'au adusu mai multe decisiuni, déra s'au si escatu atatea intrige, certe și chiaru scandale, in catu citindu-le stau la mirare toti aceia, cari sciu numai atata, ca protestantii -si arróga siesi celu mai inaltu gradu de civilizatiune, ca ei de trei seculi avura scóle și le inmultira neincetatu prin marea liberalitate a principiloru patriotici, dintre cari cei mai multi au fostu calvini, apoi dela Apaffy incóce prin multi-

mea boieriloru, prin poporu și prin decimele grase luate dela poporulu romanescu pe fia-care anu, in fine prin sume mari platite loru cá desdaunari urbariali.

Pentru cá se potemu face comparatiune între sínódele și congresele romanesci și între ale celoru cari de 350 de ani se încerca pe tóte calile a ne „civilisá“ și pe noi, dati se reproducemu aici din lung'a descriptiune a sínodului dela Aiudu numai cateva momente mai batetórie la ochi. Déra mai antaiu se premittemu, ca confessiunea calvinesca numita de poporu și ungrésca (magyar valás), adeca nationale maghiara, are in Transilvani'a preste 300 mii de sectatori, între cari suntu și cateva comune romanesci și cateva mii de boieri renegati; mai incolo, ca despre oppidulu Aiudu cu collegiulu seu Bethlenianu bine dotatu, se vorbesce la ei cá despre Mecca la turci, ca-ci Aiudulu e consideratu cá centru, cá buriculu pamentului, cá peirea Blasiului și a Albei-Indiei. Nu e gluma, ca-ci intieptii din Heliopolis nu prea sciu de gluma.

Primele trei siedintie s'au perdutu numai cu formalitati, cu dispute fora simburu, cu alegeri de comisiuni numeróse, cu manopere electorali și anume cu cestiunea, ca voturile se fia secrete s'au pe facia. In fine a urmatu abia relatiunea annuale a episcopului despre starea diecesei, cu popimea, cu scólele și cu venitele loru, despre nóu'a impartire a senioratelor (protopopiate). Ací episcopulu cu tóta moderatiunea și eleganti'a vorbirei de care dispune, nu s'a potutu conteni cá se nu lovésca in acei individi, care in septemanile trecute incepusera a se defaimá și calumniá unii pe altii in dóue foi politice și in dóue eclesiastice. Dupa episcopulu urmá consiliulu administrativu (consistoriu, capitulu, senatu?) permanente cu relatiunea sa, care a fostu érași interesante destulu. Dupa aceste veni caus'a cunoscutului zelosu betranu, comite Gothardu Kunn, carele si-a cascigatu mari merite prin ridicare de scóle maghiare între romani sacrificandu dela sine sume considerabili, déra in calitatea sa de curatoru primariu in comitatulu Hunedórei avendu unu conflictu greu cu unu protopopu (senioru) -si dedese dimissiunea. Sínodulu îi dete satisfactiunea coplesindu'lu cu laude și nu' acceptá dimissiunea. Acuma se escá cérta ferbinte între partit'a popésca și cea secularia asupra alegerei locului de adunare pe anulu venitoriu; popii stetera mortisiu pe langa St. Georgiulu secuiescu (Sepsi), cu scopu cá se fia mai aparati de atacurile seculari, acestia inse voieá Clusiu insultandu pe aceia de ultramontani și de cryptocatholici. Secularii invinsera cu 64 voturi contra 42.

Mai multe alegeri de professori, curatoru, administratori, certe între factiunea din Clusiu și cea din Aiudu le trecemu. De ací dóue zile intregi discutara diverse proiecte, cumu modulu alegerei popiloru, rotundirea protopopiatelor cu respectu la nóu'a impartire a tieri, regulamentu disciplinariu s. a. Din aceste esí la lumina, ca si la calvini se intempla fórté multe neregularitati și excese la alegerele popiloru intru atata, catu unii venira la ide'a, ca de ací incolo nu popii se-si caute parochii, ci poporeni parochii, éra unde nu se potu invoí asupra persónei 2/3 din alegatori, parochulu se fia denumitu prin auctoritatea eclesiastica. Sínodulu au adoptatu candidatiunea de susu, cumu fusese si

pana acilea, cu s'au schimbare, cá in locu de 6 se se puna cate 8 candidati. Reform'a procedurii scaunelor eclesiastice de judecata, saraci'a scóleloru, apararea loru de influenti'a prea mare a statului, cestiunea fondului veduveloru și orfaniloru, bugetulu, remuneratiuni etc. s'au pertractatu in fug'a mare; déra deficitulu annuale considerabile, care și mai inainte facuse sange reu, a iritatu spiritele pana la expressiuni grosolane și incriminari personali, mai alesu dupa-ce se dete pe facia egoismulu unora și excessivele loru pretensiuni. Despre regularea portiunei canonice și a celorlalte venituri preotiesci s'au vorbitu atatea, in catu citindu-le ti se pare ca audi vorbindu chiaru pe preotii romanesci din Transilvani'a. In aceeași di in care s'au pertractatu aceste, sínodulu reformatu dela Aiudu a decisu și decretatu, ca de astadi inainte parochi'a (enori'a) calvinesca din capital'a Romaniei numita Bucuresci face parte constitutiva și intregitória din diecesea reformatiloru calviniani din Transilvani'a, și persónele basericesci reformate dela acea baserica suntu supuse auctoritatiloru acelei diecese asia, cá episcopulu calvinescu din Transilvani'a se aiba dreptu de visitatiune in acea parochia dela Bucuresci*). Ne miramu, cumu de sínodulu a uitatu parochi'a dela Ploiesci și unele filiale. Ce peccatu ca dn. Koos Ferencz, fostu parochu in Bucuresci, asediatu acumu in Maramuresiu, nu a participatu la sínodulu acesta.

Dupa tóte aceste correspondentele diariului „Kelet“ mai descrie și alta scire de scandale și vetamari personali provocate la cateva ocațiuni mai multu de professori, de unii popi și vreo doi mireni, cu totii 19 la numeru, și adauge, ca anume cei din Aiudu cáutá tóte ocaziunile pentru cá se faca scandale**). Se mai spune și despre dn. Réthi Lajos ca a torturatu pe sínodu óre intregi cu nesce proiecte fórté curióse de ale dsale, care inse totu s'au respinsu. Noi ne miramu, ca nu a facutu mai multu, cá pe temeulu Aprobatoru se fia adusu și cestiunea scóleloru valachice inaintea sínodului calvinescu; aveamu dreptu se asteptamu celu pucinu atata dela unu amicu alu nostru cumu e dn. Réthi Lajos.

In fine ce se ve mai spunemu? Nimicu dela noi, totulu dela correspondentii foiloru maghiare. Siete zile catu a duratu sínodulu, mai multi venerabili membri ai sei isi petrecura timpulu liberu numai in betii; anume unu popa a venitu intr'o nópte in patru branci la quartiru („Kelet“ nr. 140 col. III).

Si cu aceste ne recomandam pessimistiloru nostri din Sabiiu și Budapesta.

Brasiovu in 5 Iuliu st. n. 1876.

Agitatiunea revolutionaria între serbii din Ungari'a s'a potolitu prin energic'a intervenire a guvernului. Inse precandu foile maghiare inregistréza cu multa satisfactiune asemeni sciri, pre cari faptele le da de mentiuna, pre atunci totu aceste foi afla, ca de unu tempu incóce se observa o asemene

*) Vedi „Kelet“ nr. 141 din 23 Iuniu a. c.

**) Az enyediknek, kellett minden áron, ha erőszakalís, csak skandalum és skandalum („Kelet“ nr. 142 Col. II).

miscare centrifugale si in sinulu Romaniloru transilvaneni.

Unu correspondinte din Alba-Jul'ia scrie diariului „Pesti Naplo“, ca scirile despre erumperea resbelului intre serbi si turci au incoragiatu nu numai pe serbii din Ungari'a, cá se se apuce de realizarea tendintieloru lor, ci si pe romanii din Transilvani'a i-a pus in miscare, resuscitandu-le sperantiele relative la formarea unei Dacoromanie pana la fluviulu Tisz'a. Tribunii dacoromani din 1848, Axente, Simeonu Balintu, apoi intre ei Ioanu Ratiu, tienu dese conferintie in Alba-Jul'ia, unde decisera, cá d'ocamdata se tienu numai contu de desvoltarea lucrurilor in Orientu, si se astepte provocarea din partea guvernului rosiiu din Bucuresci. Totu acelu correspondinte mai adauge, ca membrii acelor conferintie secrete, precum si tota inteligenti'a romana malcontenta, se bucura de erumperea resbelului si mai cu sama de impregiurarea, ca rosii au ajunsu la putere in Bucuresci. Ei suntu convinsi, ca Romani'a trebuie se intre in actiune, déca vré se devina regatu liberu, care se cuprinda in sinulu seu pre toti romanii.

Intru catu se tienu conferintie de acésta natura in Alba-Jul'ia, nu scimu, atat'a inse scimu, ca ar' fi lucru prea firescu, cá si romanii se se ocupe seriosu cu intrebarea, ca ce e de facutu in asemeni impregiurari. Déca correspondintele maghiaru deduce din natura lucrurilor, ca romanii nu s'ar' poté nici-odata entusiasma pentru ide'a de statu maghiaru, atunci noi nu potemu se dicemu alt'a, decatu ca nu romanii póta vin'a in acestu respectu, ci maghiarii, cari desi au avutu tempu si ocaziune, totusi n'au amblatu se castige pe romanii, ci din contra toti pasii si tóte intreprinderile lor in viéti'a de statu maghiaru au fostu indreptate intr'acolo, cá se instraineze dela sine pe poporulu romanu, si potemu dice, ca l'au si instrainatu. Si precum ni se pare, correspondintele acésta nice nu voiesce se ajunga altu scopu prin reportulu seu, decatu numai se actiune pe guvernul asupra romanilor, cá se le scóta din scóle niscari manuale nóue, se le opréca ajutóriele ce le capeta pentru institutiele de invetiamentu, se le puna apoi scalusiu la gura si alte d'acéste.

Despre resbelu in specie vorbimu intr'unu articlu specialu, in revista inregistramu inse diferitele sciri, ce le primimu despre inceputulu, desvoltarea si decursulu resbelului, precum si preste totu despre atitudinea celorlalte poteri facia de acestu resbelu alu turciloru cu slavii din complecsulu imperiului seu.

Mai inainte de ce trupele regulate ale Serbiei ar fi intratu faptice in resbelu, principele Milanu a adressatu la Constantinopole unu ultimatu, a carui respingere se servéca cá dechiarare de resbelu pentru inceperea luptei intre armat'a serbesca si cea turcésca. In acestu ultimatu si-a formulatu Serbi'a tóte pretensiunile sale facia de pórt'a otomana si totu-odata a dechiaratu, ca déca pórt'a va primi acele pretensiuni, atunci resbelulu e evitat, la din contra Serbi'a se va vedé necessitata a le validatá prin puterea armelor. Inse acele pretensiuni sunt de natur'a, incatu guvernulu din Constantinopole nu le póte primi de buna voia cu nice unu pretiu. Pentru aceea o scire dela 1 Iuliu din Belgradu ne spune, ca pórt'a ottomana a respinsu pretensiunile Serbiei si ca astfelu resbelulu este dechiaratu in forma si inceputu in fapta.

Principele Milanu dupa ce a ajunsu la armata, a publicatu o proclamatiune catra iubitu seu poporu. Prin acésta proclamatiune se aduce la cunoscinti'a poporului, ca trupele serbesci au intratu pe pamentu turcescu, cá se pacifice provinciile rescolate. Mai inainte de tóte dice, cá situatiunea Serbiei in tempulu din urmá devenise nesuportabile.

Turci'a o incongiuráse cu putere armata, prin ce a provocat'o si pre d'ins'a la armare si aperare.

Turcia a avutu destulu tempu, cá se pacifice prin concessiuni provinciile rescolate, inse n'a facutu acésta, prin urmare d'ins'a trebuie se póte

responsabilitatea pentru sangele nevinovat, ce se va versá. Proclamatiunea asecura, ca pe partea serbiloru lupta Herzegoviniei, bosniacii, bulgarii, muntenegrii si in fine nice grecii nu voru remané inapoi. — In fine proclamatiunea cere, cá confinie Austriei se se respecteze, pentru ca d'ins'a si-a castigatu mare meritu facia de slavi prin scutulu ce l'a oferitu refugiatiloru frati din provinciile rescolate.

In besericile din tota Serbi'a se voru tiené servitii divine si se voru face rogatiuni pentru invingerea armelor serbesci. — Cu datulu 2 Iuliu se mai telegraféza dela Belgradu, ca in aceeasi di, adeca dominece la 4 1/2 óre demaneti'a s'a auditu la confinie cea de antaiu bubuitura de tunu. Armat'a serbesca de sub comand'a generalului Cernaieffu a strabatut pe terenu turcescu. Divisiunea dela fluviulu Drin'a, ce se afla sub comand'a lui Ranco Alimpiciu, inca a trecut fluviulu in urm'a trupelor voluntare. Avantgard'a a inaintatu deja in Bosni'a cale de 5 óre dela confinie. Trupele turcesci dela Bielin'a in nordulu Bosniei, aflandu de apropiarea armatei serbesci, au luat'o la sanetos'a.

Insurgentii din Herzegovin'a au dechiaratu, ca la casu candu trupele muntenegrine ar ocupá Herzegovin'a ei nu numai ca n'ar' face nice o resistintia, ci din contra li-ar stá intru ajutoriu, pentru ca pre guvernulu din Constantinopole nu-lu mai recunosc. Ba acesti insurgenti au dechiaratu a recunósce numai pe principele Muntenegrului de Domnitoriu alu lor, si acésta resolutiune a lor a adus'o la cunoscinti'a principelui Nichita, care inse a observatu, ca numai cu consentimentulu poterioru europene va poté se priméca Herzegovin'a sub scutulu si stapanirea sa.

Facia de pornirea serbiloru si a muntenegriiloru nu stau nici turcii cu manile in sinu. Se dice, ca mai inainte de tóte Turci'a va tramine unu cerculariu la poteri europene, prin care vré se puna in spatele Serbiei tóta responsabilitatea resbelului si totu-odata vre se dechiarare pe principele Milanu de rebellu. Desi se sustiene, inse niminea nu crede, ca armat'a turcésca din Bulgari'a, Bosni'a si Herzegovin'a se urca la 200 de mii, totusi turcii nu voiescu a luá offensiv'a ci voiescu a intrá in focu numai dupa ce serbii i voru atacá. Se mai dice apoi, ca afara de beilulu din Tunis, vice regele Egiptului inca ar fi oferitu Turciei unu ajutoriu de 80 mii feciori. — Multu adevéru nu credemu se fia inse in acésta scire.

— Lordulu Derby a dechiaratu in camer'a boieriloru, ca guvernulu anglesu ar impacá bucorosu pe turci cu supusii sei resolati, inse nu póte; — dér dupa altu principiu de dreptu, nice Angli'a, nice altu putere nu se póte amestecá in acésta cértá interna, luandu partita pentru unulu contra celuilaltu.

— Franci'a nu s'a alaturatu pana acum la nice o parte. Thiers dice, ca Franci'a se nu ié d'ocamdata asuprasi nice unu obligamentu, ci se astepte momentulu, candu unulu va oferi mai multu cá celalaltu. Gambetta si consocii sunt pentru aliantia cu Russi'a.

— Se dice, ca Russi'a concentréza trupele sale de-alungulu Prutului, prin ce vre se esereite o pressiune asupra Romaniei, cá se intre in actiune.

— Diariulu maghiaru „Nemz. Hirl.“ spune, ca Gorciacoffu ar fi provocatu pre ministrulu romanu Brateanu, cá se elibere pre bulgarii internati in Romani'a, ceea ce s'ar' fi si intemplat, inse betranulu cancelariu rusescu nu se multumesce cu atat'a, ci cere dela guvernulu romanu, cá se intre in activitate contra turcului. — Acésta scire nu are prea multu temeiu.

Bucuresci 20 Iuniu 1876. Astádi, Damineca 20 ale curentei, a avutu locu deschiderea sesiunii extraordinaria a corpurilor legiuitórie.

La 11 óre de demaneti'a s'a celebratu unu Te-Deum la metropolia, in presentia d-loru sena-

tori si deputati, a d-loru ministri, inaltelor curti de casatiune si compturi, curtiloru si tribunaleloru, autoritatiloru administrative, militare si a consiliului comunalu.

La 11 1/2 óre d-nii senatori si deputati impreuna cu inaltele corpu si autoritati s'au intrunitu in sal'a siedintieloru adunarei deputatiloru, ocupandu locurile aratate in programulu ce s'a publicatu.

La 12 óre, M. S. Domnitoriu, care a fostu primitu la intrare de biurulu senatului si de d-nii ministri, intrandu in sal'a siedintieloru adunarei, precedatu de Cas'a S'a civila si militara, si luandu locu pe tronu, inconjuratu de d-nii ministri, a datu cetire urmatorului mesagiu:

„Domniloru senatori, D-loru deputati! Terminandu-se alegerile pentru camer'a de deputati, guvernulu Meu s'a grabitu de a ve convocá in sesiune extraordinaria pentru cá, corpurile statului fiindu constituite, tiér'a, cu o óra mai inainte se póta intra in deplinulu exercitiu alu drepturiloru sale constitutionale.

Domniloru deputati, guvernulu Meu a promisutierei o complecta abtinere de ori-ce ingerintia séu manifestatiune de preferentia in alegeri; d-vóstre, cu ocaziunea verificarei titluriloru, veti constata déca ministerulu a remasu fidelu angagementelor sale. Nu a statu inse in putinti'a sa de a da satisfactiune contestatiloru multiple redicate contra listelor electorale lucrátore pe acestu anu.

Dela intieleptiunea d-vóstre va depinde cá legislatur'a d-vóstre se fia manósa in rezultate pentru binele publicu.

Domniloru senatori, D-loru deputati! Facu cu atatu mai multu apellu la patriotisumu si la moderatiunea d-vóstre in momentele actuale, cu catu la otarele nóstre agitatiunile duréza si orizonulu politicu este departe de a fi seninu. Positiunea creata Romaniei prin tractatulu de Parisu ne asigura binefacerile neutralitatiei. In catu timpu vomu indepliní legile acestei neutralitati, in catu timpu vomu oferi Europei spectacolulu unui poporu, lucrandu in pece la reformele si imbunatatirile sale din laintru, avemu totu dreptulu de a ne asteptá, ca pericolele exterióre se voru oprí la otarele nóstre.

In vederea inaintarei lucruriloru campului, cari voru reclamá presentia multor'a din d-vóstra, guvernulu Meu se va margini de a ve presentá numai proiectele cele mai imperiosu cerute. In antainulu róndu figuréza economiile finantiare ce guvernulu Meu vi le va presentá chiaru pentru anulu curentu, si elu póte chiaru de acum a ve afirmá nestramutat'a hotarire de a reduce pentru anulu viitoriu cheltuiélele statului in limitele resurselor bugetare.

Totu in sesiunea actuala vi se va presentá si proiectulu de lege pentru transformarea dileloru de prestatiune intr'o dare fixa baneasca.

Nu me indoiescu, d-loru senatori si d-loru deputati, ca, tienendu séma de hotarirea guvernului Meu, de a indepliní greau'a sarcina ce'i este data, d-vóstre, la róndu d-vóstra, veti conclucrá cá unu perfectu acord se domnéca intre ambele corpu legiuitóre, pentru cá astfelu, cu totii, se contribuim la intemeierea institutiuniloru nóstre constitutionale, la desvoltarea intereselor publice si private, la inffiorirea scumpei nóstre Romanie.

Dumnedieu se bine-cuvinteze lucrarile domniloruru vóstre.

CAROLU.

Presiedintele consiliului ministriloru si ministru alu agriculturii, comérciului si lucrariloru publice, Manolache Kostaki.

Ministru affaceriloru straine, M. Kogalniceanu.

Ministru finantielor, Ioanu Bratianu.

Ministru de interne, George D. Vernescu.

Ministru de resbelu, Colonelu G. Slaniceanu.

Ministru cultelor si alu instructiunii publice, G. Chitiu.

Ministru justitiei, M. Ferechide. „Mon.“

Dupa cetirea Mesagiului domnescu de deschi-

dere, M. S. Domnitoriulu a parasitu sal'a adunarei si corpurile legiuitorie au procedatu indata la inceperea lucrariloru, pentru care d-nii senatori au trecut la localulu senatului.

Zernesti 10 Iunie, 1876.

Prea onorate Dle Redactoru! Sunteti rogatu cu tota stim'a a da locu in pretiuitulu diariu ce redigeti, urmatórieloru:

Comun'a nóstra besericésca din Zernesti are fericirea de a numerá diu'a de 6 Iunie a. c. intre uneia din cele mai insemnate dile, pentru ca atunci s'a petrecutu in sinulu ei unu actu de mare importantia, — actulu instalarei solemne a unui preotu de curendu chirotonitu, — a parintelui Traianu Metianu, descendintele unei familie multu pretiuite in si afara de comun'a nóstra.

Permiteti-mi deci a descrie in liniamente generali decurgerea acestei solenitati:

Desi cam improvisatu, dér ponderositatea actului, totusi atrase si aduná mai pre toti locuitorii acestei comune la Sant'a Biserica cu chramulu sautei Treime; parte pentru a asculta sant'a Liturgia, ce s'a severitu cu ocaziunea acést'a cu o solemnitate mai mare cá altadata, parte pentru de a vedé in fapta si de a fi martori oculari introducerei solemne a iubitului si pretiuitulu pastoriu sufletescu Traianu Metianu, dela carele comun'a nóstra -si promote alu. — Rssm. D. Iosifu Baracu protopopu I alu Brasiovlului, cá insarcinatu cu ducerea in deplinire a acestui actu; carele dupa serversirea servitiului divin rosti o cuventare petrudietória intretiesendu si harthi'a de recomandare a Excelentiei sale Par. Archiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanulu.

La pasagiulu unde Par. Protopopu incepú a recomandá poporului pre nouchirotonitulu, se potea intru adeveru vedé o bucuria extraordinaria intiparita pre fetiele toturoru, ce se esprese prin repetitive strigari de „se traiésca“.

In urm'a acestor'a si dupa ce Par. Protopopu terminá cuventulu seu, nouchirotonitulu parocu rosti urmatoriulu discursu.*)

„Ce voi resplati Domnului pentru tóte cate a facutu mie?“

Psalmu 115 cath. 16.

Pré onorate Dle Protopópe! Iubitiloru crestini! Candu me infacisiediu cá preotu inaintea Dvóstre, candu audu din gur'a Dlui Protopopu introducere mea in servitiulu celoru sante la altariulu Domnului si la trebuintiele Dvóstre ale poporului; candu aceste se intempla intr'o adunare solenna cá acést'a, in cas'a lui Domnedieu; — atunci mai nainte de tóte erumpe in mine sentiulu de multumita, si me îndémna se multumescu cu a denca pietate mai antaiu lui Ddieu, carele in lipsa de tata, in valurile lumii acesteia, din verst'a mea cea mai frageda, singuru a fostu scutulu si apertoriulu meu, tari'a si virtutea mea; simtiulu meu de multumita si recunoscintia, me îndémna la a denca multumire catra Ddieu, carele a aplecatu animile Dvóstre, se me alegeti de Preotu, ér' animile mai mariloru nostri, si cu deosebire anim'a cea buna si parintésca a Excelentiei Sale pré demnului nostru Matropolitu, se me hirotonésca de preotu. — Deci astfelu invapaiatu de sentiulu meu acest'a, repetu strigarea mea: „ce voi resplati Dlui“ etc.

Voiu resplati dupa potintia totu ce cere Dmnu dela mine, voi fi servitoriu credinciosu Altariului Dlui, voi fi ceeace m'am invrednicitu: „Preutulu lui Ddieu si alu poporului si voi aduce rogatiunile mele Dlui inaintea a totu poporulu.“ — Aceste voi resplati Dlui pentru tóte cate a facutu mie.

Dér' óre ce voi resplati Dvóstre iubitiloru poporeni! cari m'ati ajutat la preoti'a mea, cari v'ati intrepusu pentru mine fora se fi facutu pana acum fapte, ce se me fi recomandatu increderei Dvóstre, fora se fi meritatu increderea ce mi-ati aretatu?

Voiu resplati aceea ce-mi impune chiamarea mea de preotu; mai inainte de tóte, nu voi uitá, ca m'ati alesu de preotu in speranti'a séu credinti'a cá in viitoriu se me aretu demnu de increderea Dvóstre; m'ati alesu póte si in umbr'a altoru barbati din famili'a mea, cari pana colo departe au latitu fal'a si renumele comunei nóstre, — si alu

*) Din lipsa de spatiu nu potemu se publicamu acestu discursu in totu cuprinsulu seu, decatu numai in estrassu essentialu. Red.

bisericeii, — m'ati poftitu in credinti'a aceea, se fiu si eu candva spre onórea acestei comune, se fiu radiemulu si spriginulu ei si alu poporului, care a datu atati barbati alesi din sinulu seu. Nu sciu intru catu me voru ajutá poterile se implinescu aceste asteptari ale Dvóstre — un'a inse sciu si promitu serbatoresce, ca pe catu voiú poté me voiú sili se justificu increderea ce ati pus'o in mine, me voiú sili alaturea cu toti fruntasii si binevoitorii comunei, ér' mai alesu spriginindu pre vechiulu lup-tatoriu pentru drepturile comunei, pre demnulu Parinte Ioane Comsi'a in tóte lucrarile sale privitória la inaintarea comunei si a poporului nostru.

Inse pentru cá tóte dorintiele si promisiunile mele facia de Dvóstre se devina fapte, am mai anteiu neaperata lipsa de ajutoriulu celui pré inaltu, apoi am lipsa de spriginulu si ajutoriulu Dvóstre alu toturoru; — de aceea ve si rogu pre toti fora osebire de partida, fora osebire de bogatu ori seracu, se-mi fiti de ajutoriu intru implinirea chiamarei mele prentiesci, cá se conclucramu impreuna la binele si fericirea nóstra.

Dupa acestu discursu poporulu prorupse de nou in strigari de „se traiésca“.

In aceste simtieminte de bucuri'a se departá multimea dela biserica, si curendu dupa acestea urmara la casele noului pastoriu sufletescu diferite gratulatiuni si felicitari: din partea comitetului parochialu, comitetului comunalu, Primariei comunale, corpulu invetiatorescu, inteligintiei din locu, si a multoru Brasioveni, cari anume venisera se asiste la acésta solenitate, si in fine din partea intregului poporu, — la cari tóte demnulu Parinte response cu multa desteritate, promittendu totu ajutoriulu posibilu spre binele bisericeii si alu comunei.

La 1 óra d. m. urmá unu prandiu splendidu, la care partecipá o cumuna frumósa de óspeti.

Dè Ddieu, cá sperantiile ce s'au intemeiatu cu acésta ocaziune in anitele credinciosiloru, se se realiesidé si prefaca catu mai curendu in fapte.

Unu mǎrtore.

Conventiunea si anexele sale.

(U r m a r e).

XXVI. Nici unu dreptu specialu, ori care ar' fi, nu se va percepe nici pe manile pe Dunare, nici pe marfurile cari se afla pe aceste navi, afara de drepturile de trecere (péage) platibile de navi la gurile Dunarei si la Portile-de-Feru.

Totu asemenea va fi si pentru marfurile importate séu exportate reciprocu pe Dunare, cari dupa ce au achitatu drepturile de intrare séu de esire stabilite prin present'a Conventiune, nu ar' fi supuse la nici unu dreptu aditionalu. Cu tóte aceste taxele actualmente in vigóre in porturile Dunarei si stabilite in singurulu scopu de a ameliora stationarea vaselor si de a favorisa esecutiunea unoru lucrari publice, destinate a facilita incarcarea séu descarcarea marfuriloru, se voru poté prevelá si pe viitoriu cu titlu de unu dreptu aditionalu specialu, atatu dela vase catu si dela marfuri in conditiunile reglementelor speciale publicate in acésta privintia.

Prin urmare marfurile importate in Romani'a séu exportate din acestu statu pe Dunare si supuse la plat'a drepturiloru de intrare si de esire specifice si achitabile pe greutate, voru fi supuse, in orasiile situate pe malurile acestui riu si pentru efectele susu indicate, la unu dreptu aditionalu de 5% din sum'a drepturiloru de intrare, respective cari sunt de platitu in virtutea Conventiunii de facia.

Marfurile importate séu exportate totu pe acésta cale si supuse la plat'a drepturiloru ad-valorem voru fi pasibile, totu cu acelasu titlu, de unu dreptu aditionalu specialu de 1/2% din valórea loru constatata in conformitate cu present'a Conventiune.

De asemenea bastimentele si corabiile de ori-ce felu, cari se voru opri in porturile si orasiile dupe malulu romanu alu Dunarei, voru avea, candu voru usá de cheurile statului séu ale comunelor, se platésca, totu cu acelasu titlu si pentru acelesi efecte, o taxa de cheagiu de 20 centime pe tona si dupa gradatiunea urmatóre: pe a trei'a parte a tonagiului, déca cantitatea marfuriloru imbarcate séu debarcate nu trece peste a trei'a parte; pe dóue treimi, déca ea trece peste a trei'a parte si nu ajunge la dóue treimi: pe totu, déca trece peste dóue treimi din coprinderea (partée) utilisabila a corabiei.

Nici o corabie care atinge, in timpulu unui'a si aceluiași voiaju, séu in susulu séu in josulu riu-lui, mai multe schele dupa malulu romanu, nu va poté fi supusa la plat'a taxelor de cheagiu cari, in totalitatea loru, ar' exceda sum'a acestoru drepturi calculate pe 20 centime pe tóta coprinderea vasului.

Tonagiulu vaselor va fi stabilitu dupe sistemu si regulile adoptate de comisiunea europeana a Dunarei. Bastimentele de statiu, de posta séu de pasageri, cari useaza de cheuri, voru fi scutite de plat'a acestei taxe, si voru fi mantinute, pe langa acést'a, tóte celelalte scutiri acordate vaselor pana acum sub ori-ce titlu ar' fi.

XXVII. Pana in momentulu in cari se voru face regulamentele de navigatiune séu de politie fluviala pentru Dunare, prevediute de art. 17 alu tratatului din Parisu dela 1856, legile si prescriptiunile promulgate in acésta privintia de fia-care din cele dóue inalte parti contractante voru fi combinate, pe catu se póte, prin o comuna intielegere si in interessulu desvoltarei navigatiunii pe Dunare, si adoptate principiiloru in vigóre pe totu percur-sulu riuului si mai cu séma pe partea sa in josu de Isakcea.

XXVIII. Tóte facilitatile acordate pana acum de ambele parti, navigatiunii fluviale pe Dunare, voru fi mantinute in viitoriu si intinse pe catu se va poté.

Vapórele cari facu unu servitiu regulatu de transportu voru poté operá pe Dunare, chiaru in timpulu noptiei, incarcările si descarcările fara nici o intardiere. Capitaniii acestoru vapóre séu reprezentantii loru voru depune, la sosirea loru la biurourile séu organele de vama, o declaratiune specificandu marfurile descarcate. Functionarii de vama voru poté operá, in casu de trebuintia, visite si cautari pe vase cu asistenti'a organeloru consulare ale tieriei carei apartienu aceste vase si cari resida in acelasu locu. Citatiunea ce va fi adresata pentru acést'a consuliloru, vice-consuliloru si altoru organe consulare respective, va aretá o óra precisa; si déca aceste organe consulare ar' neglige de a merge in persóna séu de a se presentá prin unu delegatu, se va procedé in absinti'a loru. Nici o penalitate nu se va aplicá capitanului unui vaporu, déca numerulu coleturiloru descarcate este inferioru aceluia pusu in declaratiunea presentata, candu capitanulu séu celu in dreptu nu va fi negligiatu de a informá pe biuroulu de vama imediatu dupa descarcarea totala efectuata in o statiune, inainte inse cá vam'a se fi constatatu diferenti'a.

Capitaniii acestoru vapóre nu voru fi primiti a se presentá inaintea autoritatiloru locale pentru a formá custodiulu séu alte documente analoge si cari nu ar' fi indispensabile.

XXIX. Companiile de navigatiune si proprietarii vapóreloru cari facu unu servitiu regulatu de transportu pe Dunare, voru poté dobendi, la debarcaderile statiuniloru vapóreloru loru, terenurile necesarii pentru instalarea biurouriloru, atelieruriloru si magazineloru loru, si le va fi permisu de a stabili in acele locuri magazine speciale cari voru fi considerate cá intreprinse de indata ce voru respunde la tóte cerintiele legiloru tieriei in vigóre asupra acestui punctu.

XXX. Avendu in vedere circumstantiele esceptionale create relatiuniloru comerciale dintre monarchi'a Austro Ungara si principatulu Romaniei pe acea parte a teritoriiloru loru, unde frontariile loru se atingu imediatu, cá si pe calea Dunarei, si considerandu caracterulu specialu alu comeraciului care, prin conditiunile solului si alu naturei productelor celoru dóue tieri, este unu complimentu indispensabilu pentru existenti'a locuitoriloru reciproci, s'a convenitu, cu acésta ocaziune, in privintia acestui comeraci, unu aranjamentu specialu ale cărui stipulatiuni se gasescu consemnate in unu actu aditionalu care face parte integranta din acésta Conventiune.

XXXI. Conventiunea de facia va remanea in vigóre in timpu de 10 ani. din diu'a schimbarei ratificariloru. In casulu candu nici un'a din inaltele parti contractante nu ar' fi notificatu, cu 12 luni inainte de finele acestei període, intentiunea sa de a face se-i inceteze efectele, ea va remanea obligatorié pana la expiratiunea unui anu din diu'a in care un'a séu alt'a din cele dóue inalte parti contractante o va fi denuntiatu.

Dispositiunile cari precedu voru fi esecutorie in ambele state o luna dupa schimbarea ratificariloru.

Cele dóue inalte parti contractante -si reserva

dreptulu de a introduce mai tardiu, si prin o comuna intielegere, in acésta Conventiune, modificatiuni cari s'ar' crede conforme spiritului si principiilor sale si a caroru oportunitate ar' fi demonstrata de experientia.

XXXII. Conventiunea de facia va fi ratificata si ratificarile voru fi schimbate in Bucuresti catu se va poté mai iute.

Dreptu care plenipotentiarilor respectivi au semnat'o si au pusu pe dens'a sigiliulu armelor lor.

Facuta in indoitu exemplaru in Vien'a, la 22 Iuniu 1875.

(Sem.): G. Costa-Foru. (Sem.): Andrassy.
(L. S.) (L. S.)

TARIFU A. La intrarea in Romani'a.

Numirea articuleloru	Bazea	Drepturi
Cerealele in generalu.		
Petroliu brutu si rafinat.		
Lemne de constructiune.		
Mineraluri de feru.		
Feru si otielu brutu, in vergele séu drugi, prismatice séu rotunde.		
Piei brute.		
Carboni de pamentu (hulia, lignitu etc.)		
Carti in generalu, opere de cartografie in foi volante séu legate in atlasu, gravure, litografii si fotografii in foi volante séu legate in albumu, opere de musica gravate, litografiate séu imprimate cu litere mobile.		
Instrumente si aparate de demonstratiune, servindu pentru trebuinti'a inventiamentului de ori-ce gradu.		
Obiecte de arta si de curiositate, destinate pentru museele publice séu pentru colectiunile private.		
Masine cu aburu in generalu, fixe séu mobile.		
Masine si instrumente agricole de ori ce felu.		
Masine de ori-ce felu, cari serva pentru exercitiulu unei profesiuni séu unei industrii óre care.		
Seuri si produsele dintr'insele (stearina, oleina, etc.), in generalu, tóte materiile prime destinate pentru fabricatiunea luminariloru de stearinu si a sapunului, precum si productele accesorii, necessarii la acésta fabricatiune.		
Sdrentie si carpe de ori-ce felu.		
Materii tinctoriale si produse chimice necessarii pentru industrie.		

(Urméza Tarifu B.)

Blasiu 25 Iuniu 1876.

Suntu diece ani acum, de candu respectiv'a generatiune studiosa la acestu gimnasiu s'a convinsu de necesitatea unei societati de lectura, prin care junimea se-si aproprieze cunoscintie mai largi despre studiale invetiande in scóla si in specie despre natune, trecutul si aspiratiunile ei. Convingerea a trecut in realizare si de atunci cei interessati potu vedé acésta societate progressandu cu tóta giurstartea precaria in care se afla poporulu romanu transilvanu — abstragandu, se intielege, pretensiunile ce nu au locu.

Grabimu déra la espirarea acestui anu scolasticu a esil in facia on. publicu romanu cu unu micu detaliu despre giurstartile si pusetiunea respectivei societati:

Bibliotec'a societatei in presente consta dein urmatoriele 3 tece:

a) Tec'a romana cu 631 opuri in 738 de tomuri; —

b) Tec'a straina cu 452 opuri in 600 de tomuri; —

c) Tec'a Mihaliana. — cu carti in mare parte romane — cu 157 opuri in 260 tomuri.

Totalu: 1240 opuri in 1598 tomuri.

Cass'a societatei sustienuta dein contribuirile membriloru interni, externi si fondatori are 352 fl. 78 cr. si 2 #.

Ce atinge activitatea spirituale a membriloru, amintimu: ca folia societatei „Filomel'a“ a esitu in fiacare luna de trei ori, ór' sidentia publica, pentru care membrii se aflau deja pregatiti, s'a refusat acum de catra conferentia profesoralu.

Folosimu acésta ocaziune spre a aduce profund'a nóstra multumita redactiuniloru dela: Transilvania, Albina, Lumea nóua, Cartile sateanului romanu, Foi'a scolastica, Economulu, Convorbiri literarie si Reforma, cari ne-au ajutat cu trametere gratis a respectiveloru foi; precum si taturoru donatoriloru, cari nu ne-au uitatu intru interessarea loru catra binele publicu.

Societatea -si esprime in fine sincer'a si etern'a sa recunoscintia M. O. D. profesore Ioanu M. Moldovanu, a acestui adevératu romanu si prés demnu profesor, carele a fostu si este anim'a si a acestei intreprinderi salutare.*

George Secasiu, B. L. Bianu,
v. presied. soc. notariulu soc.

Noutati diverse.

(Examene publice). Inspectorulu II r. ung. de scóle D. Julius Bardosi, insarcinatu de catra min. de cultu si instructiune p. cá commissariu r. dimpreuna cu d. Gott cá commissariu delegatu din partea ministrului de comerci, asistá la examenulu clasei I de scóla media comerc. la inst. Burchez, unde 5 scolari 2 maghiari si 3 din Romani'a depusera vineri examenulu cu rezultatu preste totu multumitoriu.

In 1 Iuliu in gimn. romanu gr. or., asistá la examenulu de maturitate alu scólei comerciale romane, unde 2 scolari Georgiu Strimbu din Brasiovu si Iosifu Boieru, orfanu din Ohab'a depusera maturitatea cu responsuri perfecte spre laud'a si a DD. professori respecti. Strimbu esi din tóte eminentu, Boieru érasei, numai din 2 obiecte cu ad. em. — Asia juniloru! ca cultur'a e singura, care ve va fericí si pre voi si pe natune prin voi! — D. protopopu Iosifu Baracu dede apoi comisiunei examinatorie si collegiului professorale unu prandiu serbatorescu, la care dominá o armonia plina de bucuria, redicanduse toaste pentru iiflorirea scóloru si nobilulu zelu alu collegiului professorale, de a promové cultur'a poporului in spiritulu celu mai frumosu alu concordiei. D. Inspectoru a datu dovada, ca -si sci implini missiunea cu tóta stricteti'a ceruta de inaltui officiu.

(† Necrologu.) Eufeni'a Manu, nascuta Piposiu, infranta de dorere, aduce in numele seu si alu nepotei sale Eufemi'a. Caton'a, precum si intr'alu mamei si sorei sale, alu fratiloru, alu cumnatiloru sei, si alu cumnatiloru sale, la cunoscintia, ca neuitaverulu seu consotiu, resp. mosiu, ginere, cumnatu si unchiu Petru Manu, pensionatu consiliariu r. ung. de financia, decoratu cu crucea de merite cu coróna, si membru alu asociatiunei transilvane, a incetatu de a mai fi, repausandu in 18/30 ale lunei curente, dimineti'a la 5 óre in urm'a unui morbu indelungatu si preadurerosu, dupa o casetoria fericita de 32 ani, in alu 74 anu alu etatii sale.

Remasitiile pamentone ale repausatulu se astrucara in 19 Iuniu (1 Iuliu) a. c. la 4 óre dupa amédi in cimiteriulu gr. catholicu din Sibiu.

Liturgia cu parastasu pentru repausatulu se tienu Dumineca in 20 Iuniu (2 Iuliu) a. c. la 10 óre anteamédi in biseric'a parochiala gr. cath. din locu.

Mai nou din campulu de resbelu.

Prin telegrafu se anuntia, ca serbii au trecut in 1 Iuliu peste Drina. In 2 Iuliu avú locu prim'a lovire la Supovac. Pe tóta linia s'au inceputu operatiunile. Generalulu Zach operéza in Serbi'a vechia si Alimpici in Bosni'a. Corpulu lui Lesijanin a intratu in Bulgari'a. Adakaleh se bombardéza. Serbii au innaintatu in Bosni'a cale de 8 óre. Dela Belgradu se telegraféza, ca in 2 Iuliu avú locu la Supovac o lupta crancena. Trupele gen. Tserna-

*) Cele alalte redactiuni inca suntu rogata a reproduce acéstu referatu.

jeffu au luatú trei forturi cu asaltu, totu-odata le luara turciloru tóte pontónele asiediate pre riulu Nivasa. Serbii ajunsera pana la pólele forteretiei din Nisi si incepura dela 2 óre cu bombardarea Nisiului. Unu teleg. din Budapest'a spune, ca turcii fura respinsi cu mari si sangeróse pierderi de pe délurile dinaintea Nisiului. Armat'a serba recognoscíá dupa unu telegramu alu biuroului c. r. din Vien'a in 2 Iuliu tóta fruntaria sudostica si luá cateva positiuni insemnate strategice pe territoriulu turcescu, fara se fi avutu locu vreo lupta mai insemnata (?). Totu pe cale officiala prin Vien'a, primimu scirea din Widdin „ca turcii ar' fi luatú sianturile dela Zaitsar si ca serbii ar' fi fostu respinsi lasandu 2000 de morti pe campulu de lupta.“ Acésta scire prelanga aceea ca sta in directa contradicere cu telegramele din Belgradu nu este nicidécumu verosimila, caci la Zaitsar (cetate serbéscala la fruntaria ostica de catra Bulgari'a) se afla corpulu lui Lesijanin, care a intratu in Bulgari'a. Déca aru fi invinsu turcii, ei trebuia se fi luatú multu mai in nainte offensiv'a. Apoi pentru cá se cada 2000 serbi, trebuia se fia celu pucinu 20,000 angagiati. Lesjanin comandéza inse numai o singura divisiune, trebuia dér' se piérda tocmai diumetale din soldatii sei, ceace nu se póte admite.

Principele Muntenegrului a declaratú si elu in 2 Iuliu formaluresbelulu. Proclamatiunea se citi in Cetinje in naintea armatei asiediate in lini'a de bataia. Nichit'a dise intrens'a „Adevératu cá odinóra au domnitú neintielegeri intre Serbi'a si Muntenegru, astadij inse domnesce cea mai mare armonia intre aceste state. Murad I. a cuceritu (la 1389) imperiulu serbu, noi 'lu vomu eluptá érasei dela Murad V.“ Dupa ceremoni'a, care se fini cu impartirea stéguriloru la armata, plecá princip. Nichit'a in fruntea acesteia la Hertiegovin'a. —

Nr. 3528—1876.

1—3

Concursu.

Din legatulu lui Joseph Wehrmacher unu stipendiu de 400 fl. se afla de datu unui ascultatoriu ordinariu dintr'o scóla inalta séu dintr'unu institutu de invetiamentu de egala categoria séu unui studiosu, care si-a castigatu maturitatea séu indreptafirea de a cerceta studia inalte prin absolvirea unui gimnasiu superioru cá studiosu ordinariu séu a unei scóle reali superióre ori altui institutu pregatitoriu, si va produce despre acésta documente legale, si se da fora osebire de religiune si nationalitate, pe totu tempulu studialoru lui.

Competitorii au a-si produce la acestu Magistratu petitiunile timbrate si provediute cu documente pana in 15 Augustu a. c. si in sensulu fundatiunii se dovedéscu, ca sunt din Transilvania ad. nascuti din partile, cari pana inainte de uniunea cu Ungari'a au formatu politicesce marele principatu Transilvania, si e fora midiolóce ad., ca neci elu insusi neci parintii lui nu posedu atata avere, cá se póta din ea porta spesele studialoru.

Brasiovu, in 7 Iuniu 1876.

Magistratulu urbanu si districtuale.

Cursurile

la bursa in 4 Iuliu 1876 stá asia:			
Galbini imperatesci	—	6 fl. 02	cr. v. a.
Napoleoni	—	10 „ 16	„ „
Augsburg	—	102 „ 40	„ „
Londonu	—	128 „ 25	„ „
Imprumutulu nationalu	—	68 „ 10	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	64 „ 60	„ „
Obligatiunile rurale ungare	—	71 „ 50	„ „
„ „ temesiane	—	71 „ —	„ „
„ „ transilvane	—	71 „ —	„ „
„ „ croato-slav.	—	83 „ —	„ „
Actionile bancei	—	834 „ —	„ „
„ creditului	—	138 „ 50	„ „